

K O M U N I K A T
Z B A D A Ń

Warszawa, październik 2011

www.cbos.pl ● sekretariat@cbos.pl

BS/128/2011

**OCENA DZIAŁALNOŚCI
PARLAMENTU I PREZYDENTA**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
13 stycznia 2011 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Regularnie, w cyklu comiesięcznym, monitorujemy społeczny odbiór działalności parlamentu i urzędu prezydenta. W październiku¹ praca kończących kadencję posłów i senatorów jest niezmiennie postrzegana krytycznie przez większość badanych. Działalność głowy państwa cieszy się aprobatą dwóch trzecich respondentów. Powtarzają się tym samym rekordowo wysokie dla tej prezydentury wyniki z ubiegłego miesiąca.

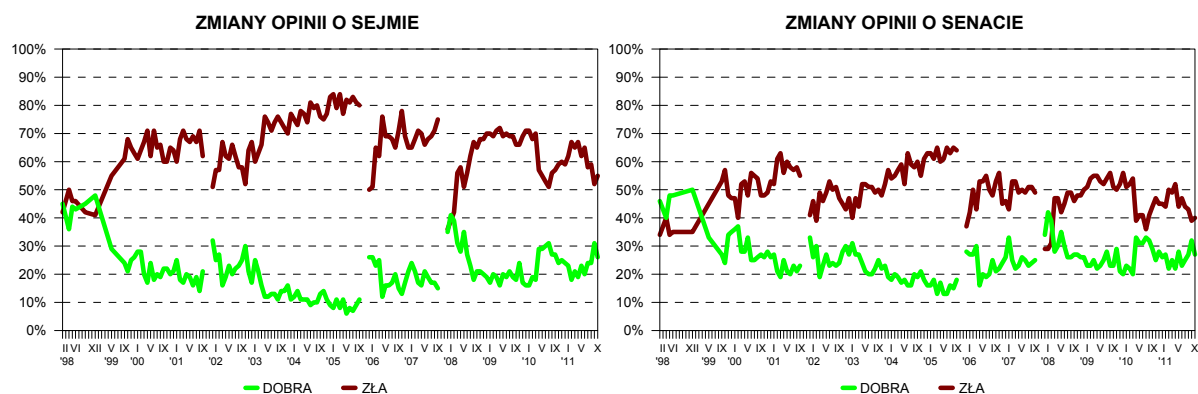
OCENY PARLAMENTU

Po dość zaskakującej, ale jak się okazało krótkotrwałej, poprawie notowań we wrześniu, oceny pracy obu izb wróciły do wcześniejszego poziomu. W październiku odsetek osób mających dobre zdanie o działalności Sejmu zmniejszył się w porównaniu z poprzednim miesiącem o 5 punktów (do 26%) i jednocześnie przybyło badanych wypowiadających się o niej negatywnie (wzrost o 3 punkty, do 55%). Spadł również odsetek dobrze oceniających pracę senatorów (z 32% do 27%), natomiast odsetek niezadowolonych pozostał na niezmiennym poziomie (40%).

Tabela 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany IX – X 2011	
		VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VII I	IX		X
		2010					2011										
		w procentach															
Sejm	dobra	27	27	24	25	24	23	18	21	19	23	20	24	24	31	26	-5
	zła	56	57	59	60	59	62	67	65	67	62	65	58	59	52	55	+3
	Trudno powiedzieć	17	16	17	15	17	15	15	14	14	15	15	18	17	17	19	+2
Senat	dobra	32	29	25	28	26	27	22	25	22	28	23	25	27	32	27	-5
	zła	41	44	47	45	45	44	50	49	52	44	47	44	43	39	40	+1
	Trudno powiedzieć	27	26	27	27	29	29	28	26	26	28	30	31	30	29	33	+4

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (257) przeprowadzono w dniach 29 września – 5 października 2011 roku na liczącej 1099 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Postrzeganie działalności Sejmu i Senatu jest wyraźnie determinowane przez poziom zamożności badanych. Oceny pozytywne relatywnie częściej wystawiają osoby zadowolone z własnej kondycji materialnej, a negatywne – źle sytuowani. Orientacja polityczna (wyrażana na skali lewica–centrum–prawica) nie wpływa na deklaracje w tej sprawie.

We wszystkich analizowanych elektoratach partyjnych, z wyjątkiem zwolenników PO, działalność obu izb parlamentu częściej postrzegana jest krycznie niż pozytywnie. Wyborcy PO są mocno podzieleni jeśli chodzi o ocenę pracy posłów, natomiast przeważająca ich część przychylnie odnosi się do funkcjonowania Senatu.

Tabela 2

Elektoraty partyjne*	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	44	42	13
SLD	40	56	4
PSL	30	49	21
PiS	20	63	17
Ruch Palikota	19	61	20
Niezamierzający głosować	18	56	26

* Określane na podstawie deklaracji głosowania w zbliżających się wyborach parlamentarnych

Tabela 3

Elektoraty partyjne*	Oceny działalności Senatu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	40	28	31
SLD	37	41	22
PSL	33	36	32
Ruch Palikota	24	34	43
PiS	24	46	30
Niezamierzający głosować	12	50	38

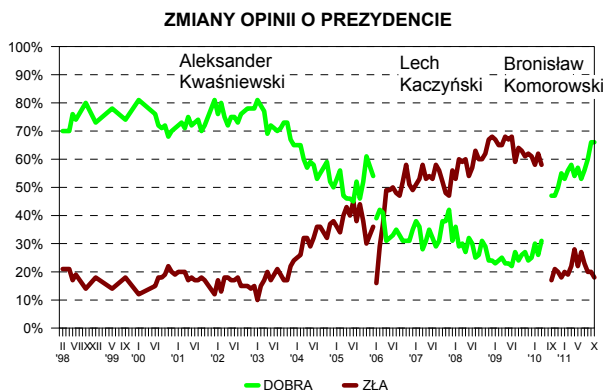
* Określone na podstawie deklaracji głosowania w zbliżających się wyborach parlamentarnych

OCENY PREZYDENTA

Październikowe notowania prezydenta Bronisława Komorowskiego są niemal takie same jak miesiąc temu, czyli wciąż bardzo dobre. Z uznaniem o działalności głowy państwa wypowiada się dwie trzecie Polaków (66%), a niespełna jedna piąta (18%) jest z niej niezadowolona.

Tabela 4

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań																		Zmiany IX – X 2011
	I	II	III	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VII I	IX	X		
	2010							2011											
	w procentach																		
Dobra	30	26	31	47	47	50	55	53	56	58	54	57	53	56	60	66	66	0	
Zła	58	62	58	17	21	20	18	20	19	22	28	22	27	23	20	20	18	-2	
Trudno powiedzieć	12	12	11	36	32	30	27	27	25	20	18	21	20	21	20	14	16	+2	

We wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych dominuje pozytywny stosunek do działalności głowy państwa. Z uznaniem o pracy prezydenta najczęściej wypowiadają się najstarsi respondenci, ludzie o poglądach lewicowych, znajdujący się w dobrej sytuacji materialnej, a także rolnicy, robotnicy wykwalifikowani oraz osoby bierne zawodowo zajmujące się domem. Z kolei stosunkowo najwięcej krytycznych opinii odnotowujemy wśród osób źle oceniających własną sytuację finansową, pracowników usług, rencistów, bezrobotnych, oraz wśród respondentów najczęściej – kilka razy w tygodniu – uczestniczących w praktykach religijnych.

Z aprobatą o działalności głowy państwa wypowiada się ogromna większość sympatyków PO, SLD i PSL, a także przeważający odsetek zwolenników Ruchu Palikota, natomiast wyborcy PiS dzielą się pod tym względem na dwie, niemal równoliczne grupy.

Tabela 5

Elektoraty partyjne*	Oceny działalności prezydenta Bronisława Komorowskiego		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	88	5	8
PSL	87	7	7
SLD	80	12	8
Ruch Palikota	65	22	13
PiS	44	42	14
Niezamierzający głosować	47	27	26

* Określane na podstawie deklaracji głosowania w zbliżających się wyborach parlamentarnych

Wyrażający uznanie dla pracy prezydenta Bronisława Komorowskiego zdecydowanie przeważają wśród osób, które głosowały na niego w II turze wyborów, a także wśród wyborców jego kontrkandydata – Jarosława Kaczyńskiego, jednak w tej drugiej grupie opinie o działalności głowy państwa są bardzo podzielone.

Tabela 6

Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich	Oceny działalności prezydenta Bronisława Komorowskiego		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Głosujący na Bronisława Komorowskiego	80	9	11
Głosujący na Jarosława Kaczyńskiego	46	39	16
Niegłosujący	57	21	22

Funkcjonowanie Sejmu i Senatu w ciągu ostatnich czterech lat spotykało się zazwyczaj z negatywnym odbiorem. Wyjątkowy pod tym względem był okres po katastrofie smoleńskiej, kiedy krytycyzm wobec tych instytucji, i ogólnie – wobec klasy politycznej, wyraźnie zmalał. Przychylne nastawienie wywołane reakcją opinii publicznej na tamto tragiczne wydarzenie, co zrozumiałe, było krótkotrwałe. Można jednak zauważyć, że, mimo iż pod koniec kadencji obecnego parlamentu przeważa niezadowolenie z jego działalności, to jednak jest ono wyraźnie mniejsze niż w analogicznych okresach poprzedniej dekady.

Już drugi miesiąc utrzymuje się wyjątkowo wysoki poziom aprobaty pracy prezydenta Bronisława Komorowskiego. Warto zaznaczyć, że do działalności głowy państwa przekonała się – jak wynika z deklaracji – przeważająca część elektoratu Jarosława Kaczyńskiego z II tury wyborów prezydenckich, a także znaczny odsetek tych, którzy w ostatnim sondażu deklarowali, że 9 października zamierzają głosować na PiS.

Opracował
Michał FELIKSIĄK

Tabela 1

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmów?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		26	55	19	1095
Płeć	Mężczyźni	28	59	12	519
	Kobiety	24	51	25	576
Wiek	18-24 lata	27	56	17	147
	25-34	30	49	21	222
	35-44	27	54	19	158
	45-54	28	56	16	170
	55-64	24	63	13	216
	65 lat i więcej	20	53	27	183
Miejsce zamieszkania	Wieś	25	55	20	419
	Miasto do 20 tys.	25	54	21	141
	20-100 tys.	27	54	19	210
	101-500 tys.	27	55	17	180
	501 tys. i więcej mieszk.	28	57	15	146
Wykształcenie	Podstawowe	23	53	24	268
	Zasadnicze zawodowe	27	55	18	267
	Średnie	26	58	16	369
	Wyższe	29	54	17	192
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	35	50	15	88
	Średni personel, technicy	38	54	9	41
	Pracownicy adm.-biurowi	30	49	21	80
	Pracownicy usług	26	55	19	82
	Robotnicy wykwalifikowani	29	58	13	114
	Robotnicy niewykwalifik.	15	62	23	56
	Rolnicy	27	44	29	57
	Pracujący na własny rach.	22	59	19	53
Bierni zawodowo	Renciści	18	63	19	80
	Emeryci	23	57	20	222
	Uczniowie i studenci	32	50	18	86
	Bezrobotni	20	63	17	65
	Gospodynie domowe i inni	27	50	23	72
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	32	53	15	129
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	33	50	18	115
	sekt. pryw. poza rolnict.	24	59	16	227
	prywatnym gosp. rolnym	23	47	30	51
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	26	54	20	204
	501-750	23	62	15	137
	751-1000	24	57	19	162
	1001-1500	33	52	15	174
	Powyżej 1500 zł	33	53	14	176
Ocena własnych war. mater.	Źłe	14	69	17	166
	Średnie	24	55	20	529
	Dobre	33	49	17	401
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	30	53	17	49
	Raz w tygodniu	25	55	20	536
	1-2 razy w miesiącu	26	53	21	182
	Kilka razy w roku	28	54	18	170
	W ogóle nie uczestniczy	26	59	14	159
Poglądy polityczne	Lewica	31	56	13	183
	Centrum	29	56	15	327
	Prawica	29	58	13	334
	Trudno powiedzieć	15	49	36	252

Tabela 2

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Senatu ?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		27	40	33	1094
Płeć	Meżczyźni	31	42	27	519
	Kobiety	23	39	38	575
Wiek	18-24 lata	28	47	25	145
	25-34	29	37	34	222
	35-44	27	40	33	158
	45-54	32	35	33	170
	55-64	26	48	27	216
	65 lat i więcej	21	35	44	183
Miejsce zamieszkania	Wieś	25	42	32	419
	Miasto do 20 tys.	28	35	37	141
	20-100 tys.	30	41	29	210
	101-500 tys.	24	42	34	178
	501 tys. i więcej mieszk.	30	36	34	146
Wykształcenie	Podstawowe	22	43	36	267
	Zasadnicze zawodowe	30	44	26	267
	Średnie	28	39	33	369
	Wyższe	28	34	37	192
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	33	30	37	88
	Średni personel, technicy	35	40	26	41
	Pracownicy adm.-biurowi	34	31	34	80
	Pracownicy usług	23	46	31	82
	Robotnicy wykwalifikowani	30	44	27	114
	Robotnicy niewykwalifik.	21	46	32	56
	Rolnicy	30	29	41	57
	Pracujący na własny rach.	13	38	49	53
Bierni zawodowo	Renciści	22	46	32	80
	Emeryci	25	40	35	222
	Uczniowie i studenci	30	41	29	85
	Bezrobotni	23	56	21	65
	Gospodynie domowe i inni	31	36	32	72
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	37	31	32	129
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	28	42	30	115
	sekt. pryw. poza rolnict.	24	42	34	227
	prywatnym gosp. rolnym	28	28	43	51
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	24	47	29	203
	501-750	26	47	26	137
	751-1000	30	43	27	162
	1001-1500	34	33	33	174
	Powyżej 1500 zł	34	31	35	176
Ocena własnych war. mater.	Źle	17	53	30	164
	Średnie	25	40	34	529
	Dobre	33	35	32	401
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	32	36	32	49
	Raz w tygodniu	27	42	31	534
	1-2 razy w miesiącu	30	36	35	182
	Kilka razy w roku	24	38	39	170
	W ogóle nie uczestniczy	25	46	29	159
Poglądy polityczne	Lewica	30	40	30	183
	Centrum	31	40	29	327
	Prawica	31	45	24	332
	Trudno powiedzieć	14	35	51	252

Tabela 3

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność prezydenta Bronisława Komorowskiego?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		66	18	16	1093
Płeć	Mężczyźni	68	20	12	519
	Kobiety	65	16	19	575
Wiek	18-24 lata	63	23	14	147
	25-34	60	18	22	221
	35-44	62	17	21	159
	45-54	70	16	13	168
	55-64	67	19	14	216
	65 lat i więcej	75	15	10	182
Miejsce zamieszkania	Wieś	67	16	17	418
	Miasto do 20 tys.	68	11	21	141
	20-100 tys.	67	20	13	210
	101-500 tys.	61	24	15	179
	501 tys. i więcej mieszk.	68	20	12	146
Wykształcenie	Podstawowe	65	18	16	268
	Zasadnicze zawodowe	68	18	14	266
	Średnie	68	17	15	369
	Wyższe	63	19	19	191
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	67	16	17	88
	Średni personel, technicy	72	21	7	41
	Pracownicy adm.-biurowi	66	11	23	79
	Pracownicy usług	55	28	17	82
	Robotnicy wykwalifikowani	72	10	17	114
	Robotnicy niewykwalifik.	63	19	19	56
	Rolnicy	73	9	18	56
	Pracujący na własny rach.	58	19	24	53
Bierni zawodowo	Renciści	57	31	12	80
	Emeryci	74	16	10	222
	Uczniowie i studenci	59	21	19	86
	Bezrobotni	57	27	17	66
		Gospodynie domowe i inni	73	14	13
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	74	12	14	129
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	61	22	17	114
	sekt. pryw. poza rolnict.	61	18	21	227
	prywatnym gosp. rolnym	74	7	19	50
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	67	17	16	206
	501-750	68	24	9	137
	751-1000	69	17	14	162
	1001-1500	70	16	14	173
	Powyżej 1500 zł	71	13	16	176
Ocena własnych war. mater.	Źle	53	30	17	166
	Średnie	66	17	17	527
	Dobre	72	14	14	401
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	60	28	12	49
	Raz w tygodniu	67	18	15	536
	1-2 razy w miesiącu	71	12	17	180
	Kilka razy w roku	66	16	18	169
	W ogóle nie uczestniczy	62	22	17	159
Poglądy polityczne	Lewica	75	14	12	182
	Centrum	72	16	11	327
	Prawica	65	25	10	333
	Trudno powiedzieć	54	14	31	252